

ГАРЧИГ

≡ ХЭЛ ШИНЖЛЭЛ ≡

Монгол хэлний дөрвөл бүрэлдүүлбэрийн утга <i>Д. Бадамдорж</i>	15-32
Б.Дэмчигдорж монгол хэл судлаач болох нь <i>Ж.Бат-Ирээдүй</i>	33-39
“Монголын нууц товчоон” дахь нэрийн орхилт <i>Г.Баттогтох</i>	40-46
Оюутан суралцагчдын бичих чадварыг хөгжүүлэх асуудалд <i>Ч.Баттулга</i>	47-63
Монгол хэлний анхан шатны ангид суралцаж буй гадаадын суралцагчийн үгийн сангийн мэдлэгийг тогтоох нь <i>Б.Баяртуул</i>	64-84
Зая бандида Намхайжамцын орчуулгын зохиолын үгсийн сангийн онцлог <i>Х.Бямбажав</i>	85-95
Монгол хэлний <i>daγaγ-ā</i> хэмээх үгийн өгүүлбэр дэх утга, үүрэг, хэрэглээ <i>Ч.Бямбаханд</i> <i>Н.Ундармаа</i>	96-114
Монгол хэлний зарим мөхсөн дагаврын тухай <i>Ж.Ганбаатар</i> <i>Ө.Ундармаа</i>	115-122
Дөрвөлжин бичгийн шанаган 'а-ийн талаар эргэн харах нь <i>Б.Даваасүрэн</i>	123-126
Уламжлалт орчуулгын хэлний ойролцоо үгс, утга, түүхэн онцлог <i>О.Дэмчигмаа</i>	127-139
Хорчин нутгийн аялгууны нэгэн аман сурвалжийн үгийн сангийн онцлогийг тодруулах нь <i>М.Жавхлан</i>	140-153
Монгол хэлний үйлдүүлэх хэвт өгүүлэхүүн нь гишүүнийг үйлдэх ба өгөх-оршихын тийн ялгалаар захирах нь <i>Б. Мөнгөнцэцэг</i>	154-162
Цахим санд суурилан хүүхдийн зохиолоос дуурайх үгийг тодруулах нь <i>Г.Нарантунгалаг</i> <i>Т.Батбямба</i>	163-169
Англи-монгол авиалбарын зарим нэр томъёог оноох асуудалд <i>Б.Нямжав</i> <i>С.Батхишиг</i>	170-180
Монгол, хятад хэлний үйлдэх/ үйлдүүлэх утгын айн зэрэгцүүлэл <i>Б.Одгэрэл</i>	181-187
Монгол хэл зүйн бүтээл дэх хэл шинжлэлийн нэр томъёоны хөмрөгийн байгуулалт <i>Э.Уранбилэг</i> <i>Давхарбаяр</i>	188-200

“Лхантав” дахь монгол, төвөд эмийн зарим нэр <i>Л.Халиун</i>	201-217
Унгар Улс дахь хятан бичгийн судалгаа <i>Бай Юаньмин</i>	218-228
“Монгол үг бичиг” дэвтэр дэх “Монголын Нууц Товчоон”-ы тухай <i>Х.Цогтнараран</i> <i>Б.Түвшинтөгс</i>	229-246
Миньхэ монгол хэлний *ki- үйл үгийн түүхэн хувьслын тухай орчин цагийн монгол хэлний байдалтай харьцуулан үзэх нь <i>Ш.Шиотани</i>	247-257
Юань Улсын дуурьлигийн зарим монгол үгээр дундад үеийн монгол хэлний авиазүйн онцлогийг илрүүлэх нь <i>Ш.Эгшиг</i> <i>Бай Гинтин</i>	258-268

≡≡≡ УТГА ЗОХИОЛ, УРЛАГ СУДЛАЛ ≡≡≡

Мөрдэндэвийн Ядамсүрэнгийн “Гурван хүүхэн” туужийн хам сэдвийг задлан шинжлэх нь: Эмэгтэйчүүд ба хүч <i>Г.Нандинбилиг</i> <i>И.Даваадорж</i>	271-288
Богд хаант Монгол Улсын албан ёсны төрийн бэлгэдлийн уламжлал, шинэчлэл <i>Д.Нямдорж</i>	289-313
Монгол, тува хэдэн бөөгнөл үлгэрийн тухай <i>М.Ууганбаяр</i>	314-338
Зохиолч Сормууниршийн Дашдооровын дэлгэцийн урлагт эзлэх байр суурийн асуудалд /“Их замын эхэнд” киноны жишээн дээр/ <i>Б.Хишигсүх</i>	339-354
Ховогсайрын Торгуудын уртын дуун дахь морины зүсмийн бэлгэдэл <i>Н.Бадамцэцэг</i>	355-362
Морин хуурын нэршлийн хувьсал, өөрчлөлтөд хийсэн зарим ажиглалт <i>П.Даваатил</i> <i>Үндэс</i>	363-368
Монголын мэргэжлийн чавхдаст хөгжимчдийн ур чадварын хөгжилд Зөвлөлтийн мэргэжилтнүүдийн оруулсан хувь нэмэр <i>Г.Отгонжаргал</i> <i>Х.Саранчимэг</i>	369-381

≡≡≡ ОРЧУУЛГА ≡≡≡

Чингийн үеийн хоёр хятад их бууны тухайд <i>Б.Алтангул</i> <i>Т.Отгонтуул</i>	384-389
---	---------

Монгол Улсын брахми бичээсийг тайлж уншсан хүний тухай	
<i>Б.Беньямин</i>	390-394
Холбоо хамаарлын үүрэг түрэг-монгол хэлний нийтлэг хэв шинж үүсэхэд нөлөөлсөн нь	
<i>Б.Даваасүрэн</i>	395-401
Александр ба түрэгүүд	
<i>Ц.Отгонсүрэн</i>	
<i>Боржигин Отгон</i>	402-411

≡ ШҮҮМЖ, ТЭМДЭГЛЭЛ ≡

“Гэсэрийн тууж”-ын тухай	
<i>Б.Гонгоржав</i>	414-417
“Монголын бурханы шашны аман түүх” хэмээх гурван цувралын тухай	
<i>Д.Даваасүрэн</i>	418-426
Эртний бичээс нь хэлний түүхийг судлах чухал эх сурвалж мөн	
<i>Л.Маналжав</i>	427-431
Өвөр Монголд дэлгэрсэн “Шүйху-гийн үлгэр”-ийн монгол орчуулгын шинжлэл	
<i>Дагуул</i>	
<i>Жинь Рүн</i>	432-436
Өвөр Монголын яруу найрагч Артайн уран бүтээлийн судалгааны тойм, ололт	
<i>Б.Тогтомж</i>	
<i>Д.Өрнөхдэлгэр</i>	437-450
Өвөр Монгол ижилсэл ба орчин үеийн бүжгийн хөгжим	
<i>Хэрэйд Утгату</i>	451-459
Амаргүй цаг үед монгол судлалыг авч үлдэхийн төлөөнөө зүтгэсэн амьдрал, ажил үйлс: Монгол судлаач, доктор, профессор Ута Шөне багш (1941.11.28 - 2024.04.07)-ийн гэгээн дурсгалд зориулав	
<i>Инес Штольпе</i>	460-477

≡ СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН ≡

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Үүр сумын буриадуудын хэлний нөхцөл байдлын шинжлэл	
<i>С.Батхишиг</i>	480-495
Хорчины “Бодь галав хаан” туулийн судалгааны тойм	
<i>М.Хосбаяр</i>	496-505

≡ МЭДЭЭЛЭЛ ≡

Зохиогчдын танилцуулга.....	508-510
Хэвлэн нийтлэлийн шаардлага.....	511-518
“Монгол судлал” эрдэм шинжилгээний сэтгүүлийн товчоон.....	519

CONTENT

≡≡≡ LINGUISTICS ≡≡≡

The meaning of four components in the Mongolian <i>D.Badamdorj</i>	15-32
Demchigdorj Baljirtüudev: A Mongolian Linguist's Contribution to the field <i>J.Bat-Ireedui</i>	33-39
The Occurrence of Noun Ellipses in the Secret History of the Mongols <i>G.Battogtokh</i>	40-46
The issue of developing students' writing skills: <i>Ch. Battulga</i>	47-63
Assessing the vocabulary knowledge of learners studying Mongolian as a second language at the Beginner level <i>B.Bayartuul</i>	64-84
Lexical Features in the Translation Works of Zaya Pandita or Namkhajamts <i>Kh.Byambajav</i>	85-95
The meanings, functions and usages of the Mongolian word “ <i>daray-ā</i> ” in sentences <i>Ch.Byambakhand</i> <i>N.Undarmaa</i>	96-114
Some extinct suffixes in Mongolian language <i>J.Ganbaatar</i> <i>U.Undarmaa</i>	115-122
Reanalyzing the 'a chung of Phags-pa script <i>B.Davaasuren</i>	123-126
The meanings and historical features of synonyms in traditional translation texts <i>O.Demchigmaa</i>	127-139
Clarifications of lexical features of the oral source in the Khorchin dialect <i>M.Javkhlan</i>	140-153
The Governing Role of Causative Voice Predicates in Mongolian: Instrumental and Dative Locative Case Interactions <i>B.Munguntsetseg</i>	154-162
Defining emulating words of children's literature based on e-corpus <i>G.Narantungalag</i> <i>T. Batbyamba</i>	163-169
<i>On the Issues in Assigning Some English Phonological Terms in Mongolian</i> <i>B.Nyamjav</i> <i>S.Batkhishig</i>	170-180
Similarity of the meaning of passive voice in Mongolian and Chinese languages <i>B.Odgerel</i>	181-187
Corpus building of Linguistic Terms in Mongolian Grammatical Works <i>E.Uranbileg</i> <i>Davkharbayar</i>	188-200
Some medicine terms in Mongolian and Tibetan versions of the “Lkhantab” <i>L.Khaliun</i>	201-217

The Khitan Script Studies in Hungary	
<i>Bai Yuanming</i>	218-228
About the Secret History of Mongols in the volume of “Mongyol üg biçig”	
<i>Kh. Tsogtnaran</i>	
<i>B. Tuvshintugs</i>	229-246
The Historical Change of the Verb *ki- in the Minhe Monguor Language compared with Modern Mongolian	
<i>Shiotani Shigeki</i>	247-257
Detecting the phonetic features of Medieval Mongolian through some Mongolian words in Yuan Plays	
<i>Sh. Egshig</i>	
<i>Bai Tingting</i>	258-268

≡≡≡ LITERATURE STUDIES AND ART STUDIES ≡≡≡

A contextual analysis of “Gurvan khüükhen” by Yadamsüren Mördendev: women and power	
<i>G. Nandinbilig</i>	
<i>I. Davaadorj</i>	271-288
The tradition and modernization of the official state symbolism of the Bogd Khanate of Mongolia	
<i>D. Nyamdorj</i>	289-313
Some Mongolian and Tuvan Cumulative Fairy Tales	
<i>M. Uuganbayar</i>	314-338
The writer Sormuunirshiin Dashdoorov's Contribution to Art of Cinema: An Analysis of the movie “The Beginning of the Great Road”	
<i>B. Khishigsukh</i>	339-354
Symbolic Meanings of Horse Colors in the Long Songs of the Torguts in Hovogsair	
<i>N. Badengcicaike</i>	355-362
Evolutions and Changes in the Name of the Musical Instrument 'Morin Khuur': A Preliminary Analysis	
<i>P. Davaapil</i>	
<i>Wen du su</i>	363-368
The Influence of Soviet Classical Music Training on Mongolian String Instrument Performance: Contributions of Expert Teachers	
<i>G. Otgonjargal</i>	
<i>Kh. Saranchimeg</i>	369-381

≡≡≡ TRANSLATIONS ≡≡≡

On Two Chinese Canons during Qing Dynasty	
<i>B. Altangul</i>	
<i>T. Otgontuul</i>	384-389
The Brāhmī inscriptions of Mongolia: Whose decipherment?	
<i>Benjamin Brosig</i>	390-394

The Role of Contacts in the Formation of the Turkic-Mongolian Languages affinity <i>B.Davaasuren</i>	395-401
Alexander and The Turks <i>Ts.Otgonsuren</i> <i>Borjigin Otgon</i>	402-411

=== REVIEWS AND NOTES ===

Insights into the Epic of Geser <i>B.Gongorjav</i>	414-417
Review on Three Volumes of 'Oral History of Mongolian Buddhism' <i>D.Davaasüren</i>	418-426
Ancient inscriptions serve as crucial primary sources for studying language history <i>L.Manaljav</i>	427-431
The Written Dissemination of the Mongolian-Translated Edition of ‘Shui Hu’ in Inner Mongolia Region <i>Dagula</i> <i>Jin Rong</i>	432-436
Overview and findings of the study of Artay, the poet of Inner Mongolia <i>B.Togtomj</i> <i>D.Urnukhdelger</i>	437-450
Inner Mongolian Identity and Modern dance Music <i>Utgatu Khereid</i>	451-459
Life and Work for the Survival of Mongolian Studies in Turbulent Times: In Commemoration of the Mongolist Dr. sc. Uta Schöne (1941.11.28 - 2024.04.07) <i>Ines Stolpe</i>	460-477

=== RESEARCH REPORT ===

Situational Analysis of the Language of the Buriads in Tsagaan-Uur Sum, Khuvsgul Province <i>S.Batkhisig</i>	480-495
Study Profile of the Horqin Epic 'Bodhi Galab Khan' <i>Haosibayin</i>	496-505

=== NEWS ===

Author Information.....	508-510
Author Guidelines.....	511-518
A Chronological Review of Name Changes in the Journal of Mongolian Studies...	519